

Tabulā scripta a dño Alberto de ferrarijs vtriusq; iuris doctore de placencia sup infrascripto opusculo de horis canonicis incipit feliciter

Primo quod sint hore canonicæ. Ex quo capite nascit̃ hec obligatio vt clericus in sacris aut beneficiatus existens teneat̃ ad ipsas horas canonicas

Secundo vnde dicatur hore et quare appellamus quinq; eas canonicas quinq; diuinas et quandoq; vigiliis

Tercio quot numero sint iste hore canonicæ et sup quo fundatur ipe numerus ipsarū. Et multa exempla quib; probatur in illo numero ipsas horas fuisse institutas

Quarto quare in hoc numero septenario inuente sint. Et que hora matutinali dicim; matutinā et hora primariū primā et sic de alijs

Quinto que hora dicatur congrua ad legendum has horas. Et an absq; eo q; campana vel aliud signum pulsetur debet clericus hora debita suū persolvere officium

Sexto qui teneantur ad has horas. Et an ex pcepto Et que a laycis fundatur beneficiari eis assignatur redditus Et an clericus beneficiatus deat; teneat̃ ad eas ex statuto ecclie solū vel etiā ex de

bitō iusticie et qua de causa.

Septimo an Archiepiscopus vel Episcopus possit dispensare cū clerico in minoribus constituto et beneficiato vt nō teneatur horas legere. Et an professio vel promissio aut iuramentū vel alia obligatio cōcernēs ipsū deū possit p hominē remitti. Et ex qua causa nascatur illa obligatio vt alijs q̃s teneatur ad officium.

Octauo quod si clericus in minoribus beneficiatus habeat tenue beneficium ita q; ex eo nō possit sustentari an teneatur horas legere et in diuinis et tēpali; deseruire ipi beneficio et eius onera supportare. Itē et an sit licitū clerico pauperi victū et necēria sibi ex artificio querere et quid de viro qui uxore habet inutile vel a qua dotem nō sufficiētē ad onera mūmonij supportanda pcepit an teneat̃ eā alimentari

Nono pone q; clericus in minoribus beneficiatus absēs sit a beneficio suo an ab ipsis horis excusari debeat et psertim vbi faciat officium suo vel beneficio deseruire et quo iure existens in sacris et beneficiatus teneatur ad has horas et ex qua causa valeat q̃s excusari et an hic labor consistat in facitione personali et an consuetudo in hoc valeat et an hec dictio presbiter comprehendat constitutum in ordine subdiaconatus et diaconatus

Decimo Quibus liceat intra
rec horū qñ diuina dicunt et sta
tutū valet a choro expellere extra
neos. Et quā dicunt extranei Et
quid de familiarib⁹ bñficiatōrū
ipsi⁹ ecclē. Et an cōsuetudo reci
piat extensionē Et quid de pre
scāpōne et idē de p̄uilegio con
cesso persone vt liceat tēpore in
terdicti sibi audire diuina an ex
tendatur ad familiares. Et qd
de laycis et ā possint dicere **Di
uobiscū.**

Undecimo. An sit licitum tem
plarijs et alijs cōuersis religio
nū intrare chorū et cantare seu
psallere cum alijs officiantibus
clericis Et ā paup̄ifican⁹ laycis et
in quib⁹ et quid de p̄ncipib⁹
an liceat ipsis habere capellas ⁊
legē has horas etiā cū clericis. et
an possint habere tales capellas
in p̄iudiciū ecclē curate

Duodecimo. Quid de benē
ficiatō clerico et quocūq; alio p
motō ad sacros ordines quī sus
pensus est ab officio vel excom
municatus an teneatur ad ho
ras canonicas. et an hij tales pos
sint sacra tangere. et qd profint
talib⁹ et peccatōrib⁹ oracōes q̄s
faciūt deo. et an debitor excomu
nicatus durāte excomunicōne tene
atur soluere debitū

Decimotercio. An excomunicat⁹ vel
suspensus aut depositus debeat
aut possit publice has horas le
gere et dicere dñs vobiscū. et qd

de laycis. et quid qñ clericus so
lus orat. et qd de missa

Decimo quarto An liceat cle
ricō insimul omnes horas dicere
et qñ. et an sit de cōsilio vel p̄cep
to. vide in q̄stione que incipit
quero an liceat infra ibi etiā de
hystoria istius heremite qui qñ
q̄ ante qñdoq; post qñq; agrua
hora horas suas legebat. et an
gelus sibi deferebat qñq; vvas
nō maturas quādoq; maridas
qñq; bonas.

Decimo quinto. Quid de sco
laribus occupatis in studio lit
terarū an possint insimul horas
suas psoluere et an p̄textu boni
malū sit faciendū et an scienciā
sit necessaria. et ad quid. et an
inherere studio sit opus merito
riū et an liceat studere p̄pter cō
modū temporale vel an sit deme
ritōrium. et qñ ⁊ an nobilitet ho
minem. et an liceat sacerdoti p
mercede locare opas suas spūa
les. i. missas et diuina officia

Decimo sexto ā liceat p̄bro mis
sa celebrare matutino nō expleto.

Decimo septimo an liceat p̄bro du
as missas i die celebrare. et ā q̄
tidie celebrare sit op⁹ laudabile
ā vitupabile ⁊ q̄b⁹ casib⁹ liceat
bis celebrare ⁊ ad sacdōcū p̄mo

Decimo octauo. an missa **ueri**
sit d̄ hōis canōicis et appellacōe
officiorū cōtineat⁹ missa et an ep̄i
teneatur ad missas dicendas d̄ ho
neritate seu cōsilio aut de nēcitate

Et quid si ex cōtēptu negligāt missas dicere an peccent et puniri possint.

Decimonono. Quid si beneficiatus nō veniat ad ecclesiam aut nō vult interesse diuinis et si venit nō officiat et cū alijs q̄si reputet hoc ad dedecus vel si venit hoc facit ppter distribuciones an talis possit cōpelli ad officandū vna cū alijs. et an beneficiatus p̄sertim dieb⁹ solennibus debeat abesse a beneficio. et si absēs fuerit qua pena debeat puniri. et qua racōe danē fruct⁹ clericis

Dicesimo an mōiales lāte possint alta voce diuina officia legē et cātare. et an in bñdictōe q̄ eis dat̄ recipiāt ordinē et quē et an talis ordo sit de. viij. ordinib⁹ ecclē. et an talis in omnia sit benedicta. et possit euāgelium cantare et dñs vobiscū dicere et alta tati ministrare

Dicesimoprimo quid de eo q̄ plurā bñficia habz an pluriesteneatur has horas repetere. et qd de eo qui capit duplex emolumentū an subire debeat duplex on⁹ et an si vni habeat bñficiū aliud cōferat̄ videat̄ secū dispēsari. et nō teneat̄ plures horas repetere et q̄b⁹ casib⁹ p̄t eē clericus pluralis. et vtrū si habeat ad sufficiētiam vite deat pl⁹ appetere. et de eo qd sup̄est sibi an sit suum an pauper⁹. et an clericus p̄t testari

Dicesimosecūdo qd si clericus in duab⁹ ecclesijs bñficiatus in q̄b⁹ diuisa sūt officia cui⁹ et cū debeat facere officium.

Dicesimoterco qd si clericus nō deuote horas suas legat aut aliqd omittat vtputa sincopādo aut vba nō p̄ferēdo. an peccet. et si sic an venialit̄ an mortālē. Et q̄ dicat̄ negligēcia leuis et q̄ accurata et q̄ intencōe a p̄testatione mētali debet vti q̄ accedit ad orādū. et an clericus in vniā lōgā lōcōe cā recreacōnis qm̄ officium legit̄ exire possit eccliam et de monacho q̄ a dyabolo trahēbat̄ ab officio quē bñs **B**enedictus vidēs rē.

Dicesimoq̄rto qd si cleric⁹ an sine officij recedat an sibi deant̄ distribuciones. et an de ip̄dimēto deat statū vbo suo. et inde qd importz hęc dictio p̄ adiūcta scilicet huic solus at̄ cuiq̄q̄ alij vbo et an valeat statutū qd interessens vni hore hēat distribuciones aliarū. esto qd nō intersit alijs horis. et vbi nō dāt̄ distribuciones possint clerici cōpelli vt intersint. Itē an layci deant missas integras audire et q̄b⁹ diebus

Dicesimoq̄nto qd si clericus aliquē versū vel psalmū omittat et an a capite deat incipe. et an in choro vel ad ptē et an peccet et an venialit̄. Itē an clericus possit cōpelli ad dicēdū hōas et q̄ p̄a et q̄ dicat̄ accurata negligēcia et q̄ nō

Vicesimosexto. Quid si clericus est in officio et non intelligit quod legit an peccet et quod de laicis et quomodo se habere debeant dum sunt in officio

Vicesimoseptimo utrum clericus propter impericiam sit deponendus et quod de hijs qui dum legunt barbaris et soleoanims verba profertur et non intelligunt que legunt et quomodo sit deus orandus et an melior sit decantatio quinque psalmodum quam totius psalterij modulatio et quando dicitur et quare talis venit alimentandus.

Vicesimooctavo. Quid si clericus dimittat horas que non habet breuiarium an excusetur legendo alias horas et qua ratione debeat homo aut clericus beneficiatus horas legere et an debeat officium omissum repetere et quod de debito non valente soluere in termino an sit liberatus et quod de clerico fructibus spoliato et in carcerebus constituto et postea ab eis relaxato an competat repetitio et an si sic nunquam eodem modo dicendum est de officio et quod de hijs qui propter emunt libros legales aut equos quam libros pro officio et de hijs qui recundantur videri cum breuiario in manu et an necessitas excuset et an quando quis fuerit infirmus deat post infirmitatem et qualescentiam horas repetere et quod infirmitas excuset

Vicesimonono. An obligati ad horas canonicas teneant eam bene vigiliis et vigilias mortuorum le-

gere et an de iure scripto aut consuetudine dici debeat.

Vicesimo an obmittens tale officium vigiliis peccet et puniri possit et quod de absentibus et quod si extra ordinarie

Vicesimoprimo in quo loco sit dicende hora canonicas et quod de absentibus ab ecclesia an possint dicere officium extra ecclesiam et quod de laicis et quod de clericis equitantibus et alijs existentibus in via.

Vicesimosecundo. Quid autem cum quis est in choro alijs ibidem legentibus horas an liceat sibi ad partem horas suas aut alias orationes de per se dicere et an communitonum sit preferendum puato bono et an in ecclesia debeat officia collegialiter celebrari.

Vicesimotercio an quando presbiter missam celebrat audientibus missam liceat suas orationes legere et presertim quando legitur oratio vel epistola vel euangelium et quod de leuitis et non leuitis et quomodo se habere debeat et quid quando quis audit nominare nomen Iesu christi.

Vicesimoquarto an et quando quis veniat excusandus pro eo quod allegat non habere vocem sonoram vel nescit cantare et que ad cantandum in simul admittuntur multi et an cantus sit de necessitate in ecclesia et an sit in culpa qui se immiscet arti quam ignorat et quod de iudice et medico ignoto et

an quis sentit se imydoneū debeat pati vt promoueat ad ordines et beneficia . et que requiruntur ad hoc qd quis promoueat ad beneficium . Et quid si debens examinare nō examinauerit promouendū . et an talis debeat tollerari in beneficijs . et etiam an talis deat siue faciat fructus suos interim . Et quomodo se debeat habere clericus in cantu et an liceat immiscere organis cantilenas vel in cantu pro officio diuino . et quid de coreis et alijs insolencijs que fiūt qñ qd in ecclesijs

¶ Tricesimo quinto an sufficiat clerico ipsas horas mente sine vobali placōe aut expressione legere . et an oratio debeat esse mentalis vel sonora . et quare clericus ipsas publice debet legere . et quare vox adiatur orationi et de templarijs quersis et laicis

¶ Tricesimo sexto an omnes debeant publice horas legere . et quid sūt illi .

¶ Tricesimo septimo quid de monacho ad secularē eccliam promotō an teneatur ad officium monachale vel ecclie ad quā promotus est . et an in vno et eodē collegio debeāt fieri diuersa officia

¶ Tricesimo octauo quē ritū in dicendo officium . et quot psalmos p qualibet hora debeat clericus seruare et dicere . et an transgressor consuetudinis veniat pu

mendus . Et quid de monachis et an sacramentorū consuetudo Romane ecclie debeat ab omnibus seruari . Et quid de illis que Romana ecclia docet seruare .

¶ Tricesimonono quid de illo qui ē extra dyocesim aut beneficium suum vel in beneficio suo et nō facit officium suum sicut ritū dyocesis vel beneficij sui et quid de hijs qui morantur cum Cardinalibus et Episcopis an possint se in officijs conformare . et quid sūt isti familiares et domestici

¶ Quadragesimo quomodo parare se debeat clericus qui est celebraturus officium et quid importet signum campane que pro officio pulsatur . et quare clericus debeat prius orare quā incipiat horas canonicas legere . et an cum canibus et auibus venaticis liceat ad officium ingredi . et de multis alijs similibus

¶ Primum vtiliusque iuris doctoris magistri alberti de ferrarijs de placētia super tractatu de horis canonicis Tabula explicat . Atque tractatus eorūde horarū feliciter incipit